

Список використаних джерел:

1. Non-Fungible Token (NFT) Definition. URL: <https://www.investopedia.com/non-fungible-tokens-nft-5115211>.
2. NFT простими словами: що це і як на ньому заробляти. URL: <https://sovcombank.ru/blog/glossarii/nft-prostimi-slovami-hto-eto-i-kak-na-nem-zarabotat>.
3. Що таке NFT: руйнуємо міфи та на главные вопросы. URL: <https://dtf.ru/life/1001912-hto-takoe-nft-razrushaem-mify-i-otvechaem-na-glavnye-voprosy>.
4. NFTs, explained. URL: <https://www.theverge.com/22310188/nft-explainer-what-is-blockchain-crypto-art-faq>.
5. Top 10+ Adult NFT Marketplace & Adult NFT To Watch in 2022. URL: <https://makeanappliance.com/top-adult-nft-marketplace-tokens>.

Вахмина Л. А.,

курсант

Навчального-наукового інституту
права та підготовки фахівців для
підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Логінова М. В.,

викладач кафедри

цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
капітан поліції

ПРОКУРОР У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: КОЛІЗІЇ ТА ЇХ ЙМОВІРНІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Очевидно, що система цивільного судочинства за останні роки зазнала якісні та кількісні зміни, що призвели до реформування положень про діяльність прокуратури. Внаслідок цього змінився і статус прокурора у цивільному процесі.

П. 3 ч. 1 ст. 1311 Конституції України прописує, що прокуратура представляє інтереси держави у суді у виняткових випадках та у законодавчо встановленому порядку [1]. Натомість ЗУ «Про прокуратуру» в п. 2 ч. 1 ст. 2 та ст. 23 підкреслює на можливості прокурорського захисту інтересів громадян у суді [2]. Вказане призводить до законодавчої колізії, яка має вирішуватися на користь норм Конституції України. Однак саме існування колізійних норм породжує ряд недоліків у законодавстві та правозастосуванні, суперечливість висновків окремих дослідників.

З однієї сторони, можна звернути увагу на пп. 9 п. 161 перехідних положень Конституції, що може прямо обґрунтувати наявність у Законі «Про прокуратуру» зазначеної норми про захист прав громадян. Проте, з іншої сторони, вказане положення не передбачає того, що норми статей 2, 23 ЗУ «Про прокуратуру» втратять чинність. Крім цього, це перехідне положення при буквальному застосуванні відноситься до положень, термін дії яких уже минув, але вони зберегли свою юридичну силу закону в часі з урахуванням незавершених на той момент судових справ, а отже, дане положення не застосовується до чинного законодавства, зокрема ЗУ «Про прокуратуру», та норм, щодо яких немає застережень про втрату ними чинності через певний проміжок часу [3, с. 58].

Аналізуючи вищезазначену інформацію додамо, що українська законодавча система щодо участі прокурора у цивільному процесі потребує узгодження з положеннями Конституції України. Виникнення та існування колізійних норм викликає суперечності та провокує втрату довіри до правосуддя з боку населення, незахищені верстви позбавляються дієвого захисту з боку органів державної влади, яким у ряді випадків має бути надано право звернення до суду у визначених випадках замість прокурора. В той же час, прокуратура має виконувати лише ті функції, що передбачені Конституцією, маючи на меті дотримання принципу верховенства права та положень, що проголошують правову, демократичну, соціальну державу. Законодавець має послідовно працювати над передачею окремих повноважень прокуратури іншим органам державної влади.

Додамо, що норми ЗУ «Про прокуратуру» та Сімейного кодексу України [4] у своєму змісті передбачають повноваження органів прокуратури щодо представництва та захисту інтересів громадян, що перебуває у прямому протиріччі із встановленими функціями прокуратури, що зазначені у Конституції.

У Конституції прямо прописано, що прокурор здійснює представництво тільки держави в суді. Аналізуючи практику прокурорської діяльності можна стверджувати, що таке представництво являється доцільним та ефективним. При цьому функція представництва інтересів громадян у суді, спираючись на ч. 2 ст. 56 ЦПК, покладена на Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Такий поділ повноважень, з нашого погляду, виглядає логічним. Тому вважаємо раціональним розширити повноваження Уповноваженого Президента України з прав дитини щодо можливості представництва дітей, їх захисту у судових процесах, можливості ініціювання перевірок освітніх установ та органів влади стосовно їх діяльності в галузі захисту дітей.

Враховуючи викладене, пропонуємо внести такі зміни до законодавства:

– виключити із ЗУ «Про прокуратуру» норми стосовно представництва прокурором інтересів громадян;

– п. 2 ч. 6 ст. 23 ЗУ «Про прокуратуру» відредагувати наступним чином: «вступати керуючись власною ініціативою у справу, провадження у котрій відкрито за позовом іншої особи, перед початком обговорення справи по суті»;

– у СКУ змінити «прокурор» на «Уповноважений Президента України з прав дитини або його представник»;

– початок ч. 4 ст. 56 ЦПК відредагувати наступним чином: «Прокурор має право на звернення до суду виключно в державних інтересах і у своїй позовній чи іншій заяві, скарзі обґрунтовує...»;

– абз. 2 ч. 5 ст. 56 ЦПК відредагувати наступним чином: «При відкритті провадження за позовною заявою, поданою прокурором в державних інтересах в особі органу, що уповноважений на здійснення функцій держави у спірних правовідносинах, зазначений орган набуде статус позивача. При відсутності такого органу або відсутності у нього повноважень з питання звернення до суду прокурор має зазначити це в позовній заяві і в такому разі прокурор набуде статус офіційного представника держави».

Пам'ятаючи, що українське законодавство має колізії та прогалини, вбачається розумним їх подальше акцентування, маючи на меті привернути увагу законодавця для подальшого їх виправлення.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Закон України 254к/96-ВР. Ухвалено 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про прокуратуру. Закон України 1697-VII. Ухвалено 14.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
3. Безкровний Є. А. «Особливості захисту прав особи органами прокуратури України». *Захист прав людини: міжнародний та вітчизняний досвід*: матеріали I міжнар. наук.-практ. конф. Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 58-61.
4. Сімейний кодекс України. Закон України 2947-III. Ухвалено 10.01.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.